

تأثیر حاکمیت شرکتی و اقلام تعهدی اختیاری بر چسبندگی هزینه‌های عملیاتی

فائق احمدی^۱ - مریم عباسی^۲

چکیده

هدف از این پژوهش بررسی تأثیر برخی از مولفه‌های حاکمیت شرکتی و اقلام تعهدی اختیاری بر چسبندگی هزینه‌های عملیاتی است. پژوهش‌های پیشین برای توضیح پدیده چسبندگی هزینه‌ها، کمتر نقش حاکمیت شرکتی و اقلام تعهدی اختیاری را مورد بررسی قرار داده‌اند. لذا این پژوهش متفاوت از پیشینه‌های موجود، تأثیر دو مولفه‌ی اندازه‌ی هیئت مدیره و مالکیت نهادی را به عنوان برخی از متغیرهای حاکمیت شرکتی و اقلام تعهدی اختیاری را به عنوان معیار مدیریت سود بر چسبندگی هزینه‌های عملیاتی مورد بررسی قرار داده است. نمونه آماری مورد مطالعه شامل ۱۳۴ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در دوره زمانی ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴ است که با استفاده از مدل‌های رگرسیونی چند متغیره مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. نتایج حاکی از وجود رابطه‌ی معنی‌دار بین مولفه‌های حاکمیت شرکتی مورد نظر و اقلام تعهدی اختیاری با چسبندگی هزینه‌های عملیاتی است.

کلید واژه‌ها: حاکمیت شرکتی، اقلام تعهدی اختیاری، مدیریت سود، چسبندگی هزینه

^۱ استادیار دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قشم، قشم، ایران

^۲ کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرعباس، بندرعباس، ایران (نویسنده مسئول)

miss.abbasi1391@gmail.com

۱- مقدمه

نتایج پژوهش‌های برخی از پژوهشگران در سال‌های اخیر بیانگر آن است که نسبت افزایش در هزینه‌ها هنگام افزایش در سطح فعالیتها، بیشتر از نسبت کاهش هزینه‌ها هنگام کاهش در حجم فعالیت است. این رفتار هزینه‌ها را «چسبندگی هزینه‌ها» نامیده می‌شود (نمازی و دوانی پور ۱۳۸۵). موضوع چسبندگی هزینه‌ها به تازگی در پژوهش‌های مربوط به رفتار و ساختار هزینه‌ها مورد توجه قرار گرفته است و توجه به این رابطه در هنگام برآورد هزینه‌ها می‌تواند در افزایش دقت برآوردها بسیار مؤثر باشد. همچنین تصمیم‌گیری و ارزیابی شرکتها بدون در نظر گرفتن چسبندگی هزینه‌ها می‌تواند گمراه‌کننده باشد. شناخت رفتار هزینه یکی از جنبه‌های بسیار مهم در تجزیه و تحلیل سود بوده و نه تنها برای مدیران و پژوهشگران دانشگاهی بلکه برای سایر ذینفعان نیز دارای اهمیت است. یافته‌های چن و همکاران (۲۰۰۶) نشان می‌دهد که رفتار هزینه در مدل‌های مورد استفاده تحلیل‌گران مالی جهت پیش‌بینی سود نقش مؤثر دارد و این یافته‌ها جهت سرمایه‌گذارانی که از پیش‌بینی درآمدها جهت ارزش‌گذاری شرکتها استفاده می‌کنند مفید است. وایت، سوندهی و فراید^۱ (۱۹۹۷) درباره این موضوع بیان کرده‌اند که برآورد رفتار هزینه‌ها بدون در نظر گرفتن خاصیت چسبندگی می‌تواند موجب گمراهی استفاده‌کنندگان شود. طبق استدلال چن و همکاران (۲۰۱۲)، از آنجاییکه هزینه‌های عمومی، اداری و فروش بخش مهمی از هزینه‌های عملیاتی شرکتها را تشکیل می‌دهند، مدیران فرصت طلب در زمان کاهش فروش، علاقمند به کاهش بسیار آهسته این هزینه‌ها هستند و این رفتار سبب تغییر چسبندگی هزینه‌ها از سطح مطلوب خواهد شد. این پدیده، احتمالاً به ارتباط مثبت بین هزینه‌های نمایندگی و میزان چسبندگی هزینه‌ها مربوط خواهد بود و از آنجاییکه سیستم‌های حاکمیت شرکتی در راستای کاهش هزینه‌های نمایندگی

طراحی و اجرا می‌شوند، انتظار می‌رود در شرکت‌های که از حاکمیت شرکتی قویتری برخوردار هستند هزینه‌های نمایندگی و چسبندگی هزینه‌ها کمتر باشد. از طرفی دیگر مدیریت سود که ریشه در تفکیک مالکیت از مدیریت دارد احتمالاً رفتارهای فرصت‌طلبانه‌ی مدیران را افزایش می‌دهد و موجب چسبندگی هزینه‌ها می‌گردد. مدیریت سود فرایند انجام اقدامات عمدی در محدوده اصول عمومی پذیرفته شده حسابداری است که سبب رسیدن به سطح سود مورد نظر می‌شود (آلجیفری^۲، ۲۰۰۷). اسکات (۲۰۰۹)، مدیریت سود را به عنوان «انتخاب سیاست‌ها و رویه‌های حسابداری برای نیل به اهداف ویژه» تعریف می‌کند که با استفاده از روشهای متداول حسابداری از جمله اقلام تعهدی اختیاری مانند ذخیره کاهش ارزش موجودی‌ها انجام می‌شود.

پژوهش حاضر به منظور پاسخگویی به این سؤال که آیا بین مولفه‌های حاکمیت شرکتی و مدیریت سود با چسبندگی هزینه‌های عملیاتی ارتباط معنی‌داری وجود دارد یا خیر؟ طراحی شده است. بدین منظور و در ادامه ابتدا مبانی نظری و پیشینه‌های پژوهش تبیین خواهد شد. در ادامه فرضیه‌های پژوهش و مدل‌ها مطرح می‌گردد. سپس یافته‌های پژوهش و در نهایت بحث و نتیجه‌گیری ارائه می‌شود.

۲- مبانی نظری

۲-۱ مفاهیم حاکمیت شرکتی

تعاریف گسترده‌تر حاکمیت شرکتی بر سطح پاسخگویی وسیعتری به سهامداران و دیگر ذینفعان تأکید دارند و بر مسئولیت شرکتها در برابر کل جامعه، نسل‌های آینده و محیط زیست متمرکز می‌شوند. در این دیدگاه، سیستم حاکمیت شرکتی در حقیقت نقش اهرم‌های تعادل درون سازمانی و برون سازمانی برای شرکتها را بر عهده دارد که تضمین می‌کند آنها

چسبندگی کمتری در هزینه وجود داشته باشد. (چن و همکاران^۶، ۲۰۱۲).

از منظر نمایندگی می توان استدلال کرد که یک هیئت مدیره بزرگتر به احتمال قوی نسبت به مشکلات نمایندگی هشیارتر است، زیرا تعداد بیشتری از افراد کارهای مدیریت را تحت نظر قرار خواهند داد (کیل و نیکولسن، ۲۰۰۳). بنابراین رفتار فرصت طلبانه مدیران که باعث چسبندگی هزینه ها می شود به وسیله هیئت مدیره بزرگتر، کاهش می یابد. (لورش و مکلور^۷، ۱۹۸۹). همچنین پژوهش های پیشین نشان می دهند که سهامداران حقوقی نظارت بهتر و فعالتری نسبت به سرمایه گذاران حقیقی دارند (شلیفر و ویشنی، ۱۹۸۶). در این میان سرمایه گذاران نهادی با توجه به داشتن مالکیت بخش قابل توجهی از سهام شرکت ها از نفوذ قابل ملاحظه ای در شرکت های سرمایه پذیر برخوردار بوده و یکی از ساز و کارهای کنترل بیرونی موثر بر حاکمیت شرکتی هستند. به عبارت دیگر شرکت های با درصد بالایی از سهامداران نهادی با چسبندگی هزینه های کمتری مواجه هستند. در این شرکت ها وجود سهامداران نهادی، انگیزه های کنترلی و نظارت بر مدیریت را به وجود می آورد.

۲-۲ اقلام تعهدی اختیاری

اقلام تعهدی به اقلامی گفته می شود که موجب تغییر در زمان ثبت درآمدها و یا هزینه ها می شوند. همچنین می توان آنها را به عنوان انتقال دهنده وجه نقد به زمان دیگر معرفی کرد. ریچاردسون و سایرین بر این باورند اقلام تعهدی همواره در معرض قضاوت های شخصی و ذهنی افراد اندازه گیر قرار دارند که باعث خطا و اشتباهات عمدی و سهوی در اندازه گیری آنها می شود. آنها این امر را ناشی از دو علت می دانند، اول اینکه بر اساس اصول حسابداری، بسیاری از اقلام تعهدی مربوط به منافع اقتصادی را به علت نداشتن قابلیت اتکای کافی نمی توان شناسایی و گزارش کرد. و

مسئولیت خود را نسبت به تمام ذی نفعان انجام دهند و در تمام زمینه های فعالیت کسب و کار به صورت مسئولانه عمل کنند. همچنین، استدلال منطقی در این دیدگاه آن است که منافع سهامداران را فقط می توان با در نظر گرفتن منافع ذی نفعان برآورده کرد، چون شرکت هایی که در برابر تمام ذینفعان مسئول باشند، دراز مدت موفق تر و با رونق تر هستند. شرکت ها می توانند ارزش آفرینی خود را در دراز مدت افزایش دهند و این کار را با ایفای مسئولیت خود در برابر تمام ذی نفعان و با بهینه سازی سیستم حاکمیت خود انجام می دهند.

تحقیقات تجربی سالمون و سالمون (۲۰۰۴)^۳ مؤید این دیدگاه است که عملکرد مالی شرکت ها با اعمال حاکمیت شرکتی آنها رابطه مثبتی دارد و در شرکت هایی که مدیران موجب حاکمیت شرکتی بهتری می شوند به ذی نفعان خود توجه بیشتری می کنند و با کنترل مؤثرتر شرکتها بازده مالی بیشتری را تولید می کنند. منتقدان این دیدگاه بر این باورند که حاکمیت شرکتی و تمرکز بر ذی نفعان موضوعی اخلاقی است و در دنیای واقعی بعید است که معامله گران و سرمایه گذاران به انجام اعمال اخلاقی علاقمند باشند مگر اینکه بازده های مالی مناسبی از انجام این کار عایدشان شود (حساس یگانه، ۱۳۸۴، ص ۱۰۳).

یکی از نقش های حاکمیت شرکتی، محدود کردن انگیزه های حکومت طلبی مدیران است (بوش من و اسمیت^۴، ۲۰۰۱)، شلايفر و ویشنی^۵، ۱۹۹۷). اگر حاکمیت شرکتی اثربخش باشد، باید یک رابطه منفی بین حاکمیت شرکتی و درجه ی چسبندگی هزینه ها وجود داشته باشد. بنابراین انتظار می رود حاکمیت شرکتی قوی رفتار چسبنده هزینه ها را در سطح مطلوب قرار دهد. بنابراین در صورت وجود ابزارهای مناسب حاکمیت شرکتی همچون، اندازه مناسب هیئت مدیره و وجود سهامداران نهادی، انتظار می رود

دوم اینکه اقلامی هم که بر مبنای اصول حسابداری تهیه و گزارش می‌شوند با خطا توأم هستند.

کیفیت اقلام تعهدی یکی از مهمترین ویژگی‌های کیفی سود به شمار می‌رود. سود حسابداری از دو قسمت نقدی و تعهدی تشکیل می‌شود بخش تعهدی سود بمراتب از بخش نقدی آن اهمیت بیشتری در ارزیابی عملکرد شرکت دارد. وجه نقد به دست آمده طی یک دوره مالی اطلاعات مربوطی به شمار نمی‌آید. چون وجه نقد شناسایی شده مشکلات «زمانبندی و تطابق» را دارد که می‌تواند به اندازه گیری غیر صحیح عملکرد شرکت منجر شود. اقلام تعهدی برای تشخیص کیفیت سود شاخص مهمی است و در ارزشیابی سهام کاربرد دارد. در واقع می‌توان برای سرمایه گذاران کیفیت اقلام تعهدی را درجه نزدیکی سود شرکت با میزان جریانهای نقدی ایجاد شده تعریف کرد. بنابراین کیفیت اقلام تعهدی ضعیف این درجه نزدیکی را کاهش می‌دهد و باعث می‌شود که ریسک سرمایه گذار در ارتباط با تصمیم گیری در مورد شرکت خاص افزایش یابد.

بخشی از اقلام تعهدی اجزای اختیاری هستند که مدیریت می‌تواند کنترلهایی را روی آنها اعمال کند بنابراین ابزار مهمی برای مدیریت سود محسوب می‌شوند و به عنوان شاخصی برای تعیین و کشف مدیریت سود در واحدهای تجاری بکار می‌رود. برخی از پژوهشگران به منظور توسعه مبانی نظری و تئوری سازی مفاهیم مدیریت سود فعالیتهای ارزشمندی را انجام داده اند که می‌توان به پژوهش‌های انجام شده توسط هیلی (۱۹۸۵)، دی انجلو (۱۹۸۶) و جونز (۱۹۹۱) اشاره نمود که با بکار گیری اقلام تعهدی، مدلهایی را برای شناسایی و کشف مدیریت سود ارایه نموده اند.

۲-۳ رفتار نامتعارف هزینه‌ها (چسبندگی هزینه)

مدل سنتی بررسی رفتار هزینه، بدون توجه به نقش مدیران در فرایند تعدیل منابع، ارتباطی میان هزینه‌ها و

سطوح مختلف فعالیت برقرار میکند. شرکتها برای کنار گذاشتن منابع و جایگزینی همان منابع در صورت بازگشت تقاضا به وضعیت اولیه، ناگزیر به تحمل هزینه‌های تعدیل هستند. هزینه‌های تعدیل شامل مواردی همچون پرداخت خسارت به کارکنان کنار گذاشته شده و هزینه‌های جستجو و آموزش کارکنان جدید است. علاوه بر هزینه‌های مستقیم تعدیل، هزینه‌های دیگری مانند تضعیف روحیه کارکنان باقیمانده به دلیل قطع ارتباط با همکاران خود و فرسایش سرمایه انسانی به دلیل از هم گسیختگی گروههای کاری نیز جزئی از هزینه‌های تعدیل محسوب می‌شود. از سویی دیگر زمانی که تقاضا افزایش می‌یابد، مدیران منابع را به میزان کافی افزایش می‌دهند تا به تولید و فروش بیشتری دست یابند اما زمانی که تولید و فروش کاهش یابد، عملاً برخی منابع قابل استفاده نیست. بدلیل اینکه نوسانات تقاضا تصادفی است و مدیران باید پیش از تصمیم گیری در مورد کاهش منابع، احتمال موقتی بودن کاهش تقاضا را ارزیابی کنند.

چسبندگی هزینه‌ها زمانی روی می‌دهد که به هنگام کاهش تقاضا، مدیران برای اجتناب از هزینه‌های تعدیل، تصمیم به حفظ منابع بلااستفاده می‌گیرند. جنسن و مک‌لینگ (۱۹۷۶) اینطور بیان میدارند که تصمیم مدیران به حفظ منابع بلااستفاده ممکن است ناشی از ملاحظات شخصی باشد و نوعی هزینه‌های نمایندگی ایجاد کند. برخی از مدیران به دلیل ملاحظات شخصی، تصمیماتی می‌گیرند که مطلوبیت شخصی آنها را افزایش می‌دهد، ولی از دیدگاه سهامداران بهینه نمی‌باشد. هزینه نمایندگی هزینه‌هایی است که به دلیل گرفتن چنین تصمیماتی توسط مدیران به شرکتها تحمیل می‌شود (مرتضوی، ۱۳۹۰). کاهش چسبندگی هزینه‌ها به جز مدیران برای گروه‌های دیگر هم حائز اهمیت است. در دوره‌های افزایش سطح فعالیت تحلیلگران سود شرکتی را که هزینه هایش چسبنده است، کمتر پیش بینی می‌کنند و به همین دلیل قدر مطلق خطای پیش بینی

سود نیز در هنگام افزایش یا کاهش سطح فعالیت بیشتر خواهد بود (ویس، ۲۰۱۰). چسبندگی هزینه‌ها بر دقت سرمایه‌گذاران در پیش‌بینی سود نیز تأثیر می‌گذارد. کاهش پیش‌بینی‌پذیری سود به این معنی است که سودهای گزارش شده، اطلاعات مفید کمتری برای ارزیابی و پیش‌بینی سودهای آتی در اختیار قرار می‌دهند که به گفته لایپ^۸ (۱۹۹۰) این امر موجب کاهش ضریب واکنش سود می‌شود (پورزمانی و صافی، ۱۳۹۱). زیرا شواهد نشان می‌دهد که ضریب واکنش سود با افزایش دقت پیش‌بینی‌ها افزایش می‌یابد. بنابراین، اگر سرمایه‌گذاران تصور کنند که چسبندگی هزینه، دقت پیش‌بینی سود را کاهش می‌دهد، اطمینان آنها نسبت به سودهای تحقق یافته نیز کاهش می‌یابد.

بر اساس تحقیقات انجام شده قبل می‌توان دلایل چسبندگی هزینه را به دو دسته اصلی انگیزه‌های شخصی مدیران و تصمیمات سنجیده مدیران تقسیم کرد. استالز^۹ (۱۹۹۰) بیان می‌کند که ناسازگاری انگیزه‌های مدیران و سهامداران موجب می‌شود مدیران با فرصت‌طلبی شرکت را بیش از اندازه بهینه آن، توسعه دهند یا منابع بلااستفاده را برای افزایش مطلوبیت شخصی خود حفظ کنند. انگیزه‌های مدیران برای انجام چنین اقداماتی می‌تواند از دست ندادن مقام، قدرت، پاداش و شهرت باشد. در مقابل بر اساس استدلال اندرسون و همکاران (۲۰۰۳) چسبندگی هزینه به این علت رخ می‌دهد که مدیران منابع مرتبط با فعالیتهای عملیاتی را بطور سنجیده تعدیل می‌کنند. زمانی که مدیران، کاهش فروش را موقتی می‌پندارند و انتظار بازگشت فروش به حالت قبل را دارند، حذف منابع متناسب با کاهش فروش و تحصیل مجدد همین منابع در آینده، منجر به افزایش هزینه‌ها و در نتیجه کاهش سود در بلندمدت می‌شود. در مقابل با وجود آنکه حفظ موقت منابع اضافی حتی در دوره‌های کاهش فروش، منجر به تحمل هزینه‌های اضافی و در نتیجه، کاهش

بیشتر سود در دوره جاری می‌شود، هزینه‌های کمتر و سود بیشتری را در بلندمدت نصیب شرکت خواهد کرد.

۲-۵ پیشینه داخلی پژوهش

نمازی و دوانی پور (۱۳۸۹)، در بررسی تجربی رفتار چسبندگی هزینه‌ها در شرکتهای بورس اوراق بهادار دریافتند که در ازای یک درصد افزایش در سطح فروش هزینه‌های اداری، عمومی و فروش معادل ۱/۶۵ درصد افزایش می‌یابد. در حالیکه در ازای ۱٪ کاهش در سطح فروش، هزینه‌های اداری، عمومی و فروش تنها معادل ۱/۴۱ درصد کاهش می‌یابد. افزون بر آن، نتایج نشان داد که شدت چسبندگی هزینه‌ها در دوره‌هایی که در دوره‌های قبل از آن کاهش درآمد رخ داده، کمتر است. هم‌چنین شدت چسبندگی هزینه‌ها برای شرکت‌هایی که نسبت جمع‌داری‌ها به فروش بزرگتری دارند، بیشتر است. خالقی مقدم و کرمی (۱۳۸۸)، در پژوهشی مقایسه‌ای اثبات کردند که دقت پیش‌بینی مدل مبتنی بر تغییرپذیری هزینه و چسبندگی هزینه به صورت معناداری بیشتر از سایر مدل‌ها است. نتایج تحقیق کردستانی و مرتضوی (۱۳۹۱)، برای شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران طی دوره زمانی ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۸ نشان داد که چسبندگی هزینه‌های اداری، عمومی و فروش در دوره بعد از کاهش فروش وارونه می‌شود و کاهش فروش در دو دوره متوالی موجب کاهش چسبندگی بهای تمام شده کالای فروش رفته و هزینه‌های اداری، عمومی و فروش در دوره دوم می‌شود و هر چه میزان دارای‌ها بیشتر باشد، چسبندگی بهای تمام شده کالای فروش و هزینه‌های اداری، عمومی و فروش بیشتر می‌شود.

۲-۶ پیشینه خارجی پژوهش

یافته‌های پژوهش اندرسون، بنکر و جان کرمن (۲۰۰۳)، در خصوص رفتار هزینه‌های توزیع، اداری، عمومی و فروش در بین ۷۹۲۶ شرکت امریکایی در طول بیست سال نشان داد که به طور میانگین، با افزایش

ژاپنی در خلال سال‌های ۱۹۸۷ تا ۲۰۰۰ پرداختند. آنها دریافته‌اند که چسبندگی هزینه‌ها با تغییرات موقت در فروش تغییر نمی‌کند و این ویژگی را به ارزیابی و پیش بینی مدیریت از شرایط اقتصادی در آینده نسبت دادند. آنها برای سنجش شرایط اقتصادی بر چسبندگی هزینه‌ها، داده‌های خود را به دو بخش سال‌های قبل و بعد از سال ۱۳۹۰ (سال سقوط بازار سهام) تقسیم کردند و دریافته‌اند که در شرایط رونق اقتصادی، چسبندگی هزینه‌ها بسیار شدیدتر از شرایط رکود اقتصادی است.

آغاز پژوهش تجربی در خصوص ارتباط بین حاکمیت شرکتی و رفتار هزینه‌ها را می‌توان در مطالعات کالیجا و همکاران (۲۰۰۶) و بنکر و چن (۲۰۰۶) جستجو کرد. یافته‌های این پژوهشگران نشان داد که حاکمیت شرکتی بر میزان چسبندگی هزینه‌ها تاثیر دارد. میزان چسبندگی هزینه‌ها در کشورهای دارای سیستم حاکمیت شرکتی قانون محور در مقایسه با کشورهای دارای سیستم حاکمیت شرکتی عرف محور بیشتر است. بعدها، چن و همکاران (۲۰۰۶) دریافته‌اند که با افزایش تضاد منافع بین مدیران و سهامداران، چسبندگی هزینه‌ها افزایش می‌یابد. این پژوهشگران پیشنهاد دادند که یک سیستم حاکمیت شرکتی خوب می‌تواند از طریق الزام مدیران به کاهش هزینه‌های عمومی اداری و فروش، سبب کاهش چسبندگی هزینه‌ها شود. بنکر و همکاران (۲۰۱۱)، نیز نتیجه‌ای مشابه با چن و همکاران (۲۰۰۶) دست یافتند. نتایج پژوهش این پژوهشگران نشان داد که میزان چسبندگی هزینه‌ها با افزایش تضاد منافع بین مدیران و مالکان افزایش می‌یابد. شولی و لیجان (۲۰۱۱)، به بررسی رابطه بین منافع شخصی مدیریت و چسبندگی هزینه‌ها در شرکت‌های چینی پرداختند. نتایج پژوهش حکایت از وجود رابطه مثبت بین رفتار فرصت طلبانه مدیریت و میزان چسبندگی هزینه‌ها داشت. همچنین نتایج نشان داد که بین متغیرهای جدایی رییس هیات مدیره از مدیر

یک درصدی در فروش، هزینه‌های توزیع، اداری، عمومی و فروش ۵۵ درصد افزایش می‌یابد، در حالیکه با کاهش یک درصدی در فروش، کاهش ۳۵ درصد در هزینه‌ها پدید می‌آید. سابرامانیا، بنکر و جان کرمن (۲۰۰۳)، چسبندگی هزینه‌ها را در خصوص بهای تمام شده کالای فروش رفته تایید کردند و این خاصیت را به رفتارهای مدیریت نسبت دادند. همچنین آنها دریافته‌اند که سطح چسبندگی هزینه‌ها تحت تاثیر شرایط اقتصادی است. آنها با بررسی تاثیر شدت نوسان‌های فروش دریافته‌اند که هزینه‌های توزیع، اداری، عمومی، فروش و بهای تمام شده کالای فروش رفته وقتی تغییرات جزئی کمتر از ۱۰٪ باشد، از نظر چسبندگی برخوردار نمی‌شوند اما این هزینه‌ها زمانی که با تغییرات قابل ملاحظه (بیش از ۱۰٪) در فروش مواجه شود، از چسبندگی برخوردار می‌گردند. همچنین نتایج پژوهش آنها نشان داد در دوره‌هایی که در دوره قبل از آن، کاهش در فروش رخ داده است، شدت چسبندگی کاهش می‌یابد و با افزایش نسبت جمع‌داری‌ها به فروش و با افزایش تعداد کارکنان شرکت‌ها، شدت چسبندگی افزایش می‌یابد. مدیروس و کوستا (۲۰۰۴)، در پژوهشی مشابه با بررسی داده‌های ۱۹۸ شرکت برزیلی در دور زمانی ۷ ساله دریافته‌اند که با افزایش یک درصدی در فروش ۵۹٪ افزایش در هزینه‌های توزیع، اداری، عمومی و فروش رخ می‌دهد اما با کاهش یک درصدی در فروش فقط ۳۲٪ درصد کاهش در هزینه‌های توزیع، اداری، عمومی و فروش ایجاد می‌شود. کالیجا، استیلیاروس و توماس (۲۰۰۶)، رفتار هزینه‌های تولید در چهار کشور آمریکا، انگلیس، فرانسه و آلمان مطالعه کردند و دریافته‌اند که با افزایش یک درصدی در فروش، هزینه‌های عملیاتی ۹۷٪ درصد کاهش می‌یابد آنها همچنین دریافته‌اند که چسبندگی هزینه‌ها در کشور فرانسه و آلمان، نسبت به آمریکا و انگلیس بیشتر است. هی، ترویو و شمیزو (۲۰۱۰)، به سنجش شدت چسبندگی هزینه‌ها در بین شرکت‌های

ارزیابی ثبات واریانس ها، از آزمون همبستگی پیرسون برای تحلیل استقلال خطی متغیرهای مستقل استفاده گردیده است.

به منظور تجزیه و تحلیل داده ها و آزمون فرضیه ها ابتدا آماره توصیفی ارائه شده است و سپس تجزیه و تحلیل الگوی رگرسیونی حاصل از فرآیند تحقیق و بررسی معنی داری مدل رگرسیون و ضرایب متغیرها، مورد آزمون قرار گرفته است.

۴- مدلها و متغیرهای پژوهش

۴-۱- مدل تحقیق

در این تحقیق برای بررسی و آزمون فرضیه های پژوهش از مدل های زیر استفاده شده است. لازم به توضیح است که این مدل های برگرفته از پژوهش های مرتبط خصوصاً پژوهش انجام شده توسط ژو و هانگ (۲۰۱۵) است که تعدیلاتی در آنها انجام شده است.

مدل فرضیه اول: بین حاکمیت شرکتی و چسبندگی هزینه ها رابطه معناداری وجود دارد.

$$Acost_{it} = \alpha_0 + \beta_1 Dum_{it} + \beta_2 size_{it} + \beta_3 Lev_{it} + \beta_4 ROA_{it} + e_{it}$$

فرضیه دوم: بین اقلام تعهدی اختیاری و چسبندگی هزینه ها رابطه معناداری وجود دارد.

$$Acost_{it} = \alpha_0 + \beta_1 Acc_{it} + \beta_2 size_{it} + \beta_3 Lev_{it} + \beta_4 ROA_{it} + e_{it}$$

که $Acost_{it}$ چسبندگی هزینه شرکت i در زمان t به عنوان متغیر وابسته، Dum_{it} حاکمیت شرکتی شرکت i در زمان t به عنوان متغیر مستقل اول که در واقع امتیازی حاکمیت شرکتی از دو متغیر مورد نظر است و Acc_{it} اقلام تعهدی اختیاری شرکت i در زمان t به عنوان متغیر مستقل دوم می باشد.

عامل، تعداد مدیران مستقل در هیئت مدیره و اندازه هیئت مدیره با چسبندگی هزینه های اداری، عمومی و فروش ارتباط مثبت معنادار وجود دارد. چن و همکاران (۲۰۱۲)، رابطه بین هزینه های نمایندگی و حاکمیت شرکتی با چسبندگی هزینه های عمومی، اداری و فروش را مورد بررسی قرار دادند. نتایج پژوهش نشان داد که هزینه های نمایندگی نقش مهمی در توضیح چسبندگی هزینه های عمومی، اداری و فروش دارد این توان توضیح دهندگی در شرکت های دارای سیستم حاکمیت شرکتی ضعیف تر، بیشتر است. با توجه به توضیحات ارائه شده، در این پژوهش تلاش خواهد شد نقش برخی از مولفه های حاکمیت شرکتی و مدیریت سود در چسبندگی هزینه های عملیاتی بررسی شود. مبانی ارائه شده نشان داد که می توان رابطه ی احتمالی بین این متغیرها را متصور شد. از آنجاییکه که روابط بین این متغیرها قبلاً مورد مطالعه قرار نگرفته است، پرداختن به این موضوع ضروری است و می تواند در راستای تقویت مبانی نظری و ارائه نتایج کاربردی موثر باشد.

۳- روش تحقیق

جامعه آماری این پژوهش دربرگیرنده شرکت های است که طی سال های ۱۳۸۸ تا پایان ۱۳۹۴ در بورس اوراق بهادار فعالیت داشته اند و لذا با اعمال محدودیت هایی از قبیل؛ پذیرش از ابتدای سال ۱۳۸۸، فعال بودن در طول قلمرو زمانی، سال مالی منتهی به پایان اسفندماه و عدم تغییر دوره مالی و تولیدی بودن تعداد ۱۳۴ شرکت انتخاب و اطلاعات آنها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در این پژوهش از رگرسیون خطی چند متغیره و داده های ترکیبی استفاده شده است. پیش فرض های رگرسیون شامل آزمون جارکو- برا برای تعیین نرمال بودن توزیع متغیرهای مستقل و وابسته، از آزمون ایم، پسران و شین برای ارزیابی پایایی داده ها، از آزمون های مقایسه واریانس ها برای

۲-۴- متغیر پژوهش

چسبندگی هزینه - متغیر وابسته

برای محاسبه چسبندگی هزینه‌های عمومی اداری و فروش در این پژوهش از مدل ارایه شده توسط آندرسون و همکاران (۲۰۰۳)، به شرح زیر استفاده شده است.

$$\log \left[\frac{SGA_{i,t}}{SGA_{i,t-1}} \right] = \beta_0 + \beta_1 \log \left[\frac{REV_{i,t}}{REV_{i,t-1}} \right] + \{ \gamma_0 + \sum_{j=1}^n \gamma_j CON_{i,j-1} \} * DUM * \log \left[\frac{REV_{i,t}}{REV_{i,t-1}} \right] + \varepsilon_{i,t}$$

$\log \left[\frac{SGA_{i,t}}{SGA_{i,t-1}} \right]$: لگاریتم نسبت هزینه‌های اداری و عمومی سال جاری به سال قبل، $\log \left[\frac{REV_{i,t}}{REV_{i,t-1}} \right]$: لگاریتم نسبت درآمد سال جاری به سال قبل و DUM متغیر مجازی است که اگر شرکت i در سال t نسبت به سال t-1 با کاهش درآمد مواجه شده باشد، برابر 1 و در غیراینصورت برابر صفر خواهد بود.

حاکمیت شرکتی - متغیر مستقل اول

در این پژوهش از شاخص‌های مالکیت سهامداران نهادی (عامل بیرونی) و اندازه هیئت مدیره (عامل درونی) به عنوان نماینده حاکمیت شرکتی مورد استفاده قرار گرفته است. مطابق معیار مورد استفاده در پژوهش‌های رویین ۱۱ (۲۰۰۷) و کوئتو ۱۲ (۲۰۰۹)، برای محاسبه میزان مالکیت نهادی، مجموع سهام در اختیار بانک‌ها و بیمه‌ها، هلدینگ‌ها، شرکت‌های سرمایه‌گذاری، صندوق‌های بازنشستگی، شرکت‌های تأمین سرمایه و صندوق‌های سرمایه‌گذاری، سازمان‌ها و نهادهای دولتی و شرکت‌های دولتی بر کل سهام منتشره شرکت، تقسیم شده و درصد یا میزان مالکیت نهادی به دست آمده است. در خصوص تاثیر اندازه هیئت مدیره بر چسبندگی هزینه‌ها، گودستین و همکاران (۱۹۹۴) معتقد هستند اعضای هیئت مدیره متخصص در جلوگیری یا محدود کردن رفتار فرصت طلبانه مدیریت (مدیریت سود) بهتر عمل کنند و رفتار فرصت طلبانه مدیران که باعث چسبندگی هزینه‌ها

می‌شود به وسیله هیئت مدیره‌های بزرگتر، کاهش می‌یابد بنابراین برای محاسبه اندازه هیئت مدیره تعداد کل اعضای هیئت مدیره شرکت در سال t لحاظ شده است. در این پژوهش امتیاز حاکمیت شرکتی بر اساس این دو متغیر محاسبه و در مدل منظور شده است. یعنی شرکت‌های دارای تعداد اعضای هیئت مدیره بیشتر دارای امتیاز بیشتر و بالعکس شرکت‌های دارای تعداد هیئت مدیره کمتر امتیاز کمتر دریافت کرده اند. که عموماً شرکت‌ها دارای تعداد اعضای هیئت مدیره ۵ یا ۷ نفره بوده اند که برای این شرکت‌ها به ترتیب امتیاز ۰ و ۱ در نظر گرفته شده است. از طرفی دیگر وجود سهامداران نهادی عمده به امتیاز ۱ و عدم وجود آن امتیاز ۰ در نظر گرفته شده است.

اقلام تعهدی/اختیاری - متغیر مستقل دوم

برای اندازه گیری اقلام تعهدی/اختیاری از مدل تعدیل شده جونز ۱۴ استفاده شده است. در این مدل ابتدا کل اقلام تعهدی به شرح ذیل برآورد می‌شود:

$$TA_{it-1} = \Delta CA_{it} - \Delta CASH_{it} - CL_{it} - \Delta STD_{it} - DEP_{it}$$

به منظور محاسبه اقلام تعهدی/اختیاری یعنی اقلامی که مدیران بر روی آن آزادی عمل دارند در مدل یاد شده ابتدا اقلام تعهدی غیر اختیاری (NAD) از طریق فرمول زیر محاسبه شده است:

$$\alpha_3 \left(\frac{PPE_{it}}{A_{it}} \right) + NAD_{it} = \alpha_1 \left(\frac{1}{A_{it-1}} \right) + \alpha_2 (\Delta REV - \frac{\Delta REC}{A_{it-1}})$$

و در نهایت اقلام تعهدی غیر اختیاری (NAD) از جمع کل اقلام تعهدی (TA) کسر گردیده و اقلام تعهدی اختیاری (NA) بدست آمده است. $DA = TA - NDA$

متغیرهای کنترلی:

اصلی ترین شاخص مرکزی، میانگین است که نشان دهنده نقطه تعادل و مرکز ثقل توزیع است و شاخص خوبی برای نشان دادن مرکزیت داده هاست. برای مثال مقدار میانگین برای متغیر چسبندگی هزینه ها برابر با 0.153034 می باشد که نشان می دهد بیشتر داده ها حول این نقطه تمرکز یافته اند. همچنین پارامترهای پراکندگی، معیاری برای تعیین میزان پراکندگی از یکدیگر یا میزان پراکندگی آنها نسبت به میانگین است. از مهم ترین پارامترهای پراکندگی، انحراف معیار است. در بین متغیرهای تحقیق بازده دارایی ها دارای کمترین و اندازه شرکت بیشترین میزان پراکندگی را دارا می باشند.

۸-۱- نرمال بودن توزیع متغیرها

در انجام این تحقیق به منظور تخمین پارامترهای مدل از روش حداقل مربعات معمولی استفاده گردیده است. روش حداقل مربعات معمولی بر این فرض استوار است که متغیرهای تحقیق دارای توزیع نرمال می باشد و توزیع غیر نرمال آن منجر به تخطی از مفروضات این روش برای تخمین پارامترها می شود. در این پژوهش این موضوع از طریق آماره جارکو - ۱۵ مورد بررسی قرار گرفته است. اگر سطح اهمیت آماره این آزمون بیشتر از 0/05 باشد (Prob ≥ 0.05) فرضیه H_0 مبنی بر نرمال بودن توزیع متغیر پذیرفته می شود.

یکی از فاکتورهای درونی شرکت ها: اندازه شرکت که بر ساختار مالی و سودآوری شرکت تاثیر می گذارد اندازه شرکت می باشد که در این پژوهش از طریق لگاریتم طبیعی دارایی ها محاسبه شده است: $\log(\text{book value of assets})$

نسبت بدهی ها: اهرم مالی بیانگر آن است که شرکت تا چه حد به تامین مالی از طریق ایجاد بدهی (استقراض) به جای افزایش سرمایه متکی است. نسبت های اهرمی، ابزارهایی جهت تعیین میزان احتمال قصور (ناتوانی) شرکت در ایفای تعهدات مربوط به بدهی هایش می باشند. این نسبت به صورت زیر

$$\text{debt} = \frac{\text{liability}_{i,t}}{\text{asset}_{i,t}}$$

محاسبه می گردد: بازده دارایی ها: رایج ترین شاخص جهت محاسبه سودآوری، بازده دارایی ها می باشد که به صورت زیر اندازه گیری می شود:

$$\text{Profit(ROA)} = \frac{\text{Net income after Tax}}{\text{Total asset}_{i,t}}$$

۸-۲ یافته های تحقیق

آماره توصیفی

جدول شماره ۱ آماره توصیفی متغیرهای مدل را نشان می دهد که شامل اطلاعات مربوط به میانگین، میانه، انحراف معیار، ضریب چولگی و ضریب کشیدگی می باشد.

جدول ۱: آماره توصیفی متغیرهای مدل

نوع متغیر	متغیرها	نماد	شاخص های مرکزی شاخص پراکندگی		شاخص های توزیع	
			میانگین	میانه	انحراف استاندارد	ضریب چولگی
وابسته	چسبندگی هزینه ها	ACOST	0.1530	0.1052	0.2323	1.5481
مستقل	حاکمیت شرکتی	DUM	0.5389	1.0000	0.4987	-0.1562
	اقلام تعهدی شرکت	ACCR	0.3761	0.2979	0.2487	0.7675
	اندازه شرکت	SIZE	5.8985	5.8418	0.8534	0.4970
کنترلی	اهرم مالی	LEV	0.6467	0.6336	0.3226	0.9549
	بازده دارایی ها	ROA	0.0347	0.0133	0.0820	4.4930

جدول ۲: آزمون نرمال بودن (جارکو برا)

متغیرها						شرح پارامتر
ROA	LEV	SIZE	ACCR	DUM	ACOST	
بازده دارایی ها	اهرم مالی	اندازه شرکت	اقلام تعهدی شرکت	حاکمیت شرکتی	چسبندگی هزینه ها	
۹۳۸	۹۳۸	۹۳۸	۹۳۸	۹۳۸	۹۳۸	تعداد
۳۸۸۸۲,۴۷	۳۱۰,۹۱۴۷	۷۱,۰۳۹۵۵	۱۰۰,۱۶۷۲	۱۵۶,۱۹۰۰	۵۳۷,۳۱۰۵	ملاک آزمون
۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	سطح معنی دار

بین متغیرهای این تحقیق در جدول شماره ۳ ارائه شده است.

همانطور که نتایج آزمون همبستگی در جدول شماره ۳ نشان می‌دهد همبستگی قابل توجهی بین متغیرهای مستقل وجود ندارد و فرض وجود همبستگی خطی متغیرهای مستقل رد می‌شود.

همانطور که جدول شماره ۲ نشان می‌دهد احتمال آماره جارکو- برا در مورد تمام متغیرهای پژوهش کمتر از 0.05 است، نتایج نشانگر این موضوع است که متغیرها از توضیح نرمال برخوردار نیستند، البته در تحلیل‌های آماری در مواردی که مشاهدات زیاد باشند، نرمال نبودن متغیرها در پژوهش خللی در ادامه تحلیل‌ها ایجاد نمی‌کند.

۳-۱ پیش فرض‌های دیتا پنل

۳-۱-۱ آزمون پایایی متغیرها

به منظور بررسی پایایی متغیرهای پژوهش، از آزمون ایم، پسران و شین (۱۹۹۷) استفاده شده است. نتایج این آزمون در جدول شماره ۴ نشان داده شده است.

۲-۱ بررسی همبستگی میان متغیرهای تحقیق

ضریب همبستگی، ارتباط متغیرهای وابسته و مستقل مدل را نشان می‌دهد. جهت تعیین ارتباط بین متغیرها و اندازه این رابطه در بازه (+۱ تا -۱) و همچنین نوع رابطه (مثبت یا منفی)، از ضریب همبستگی استفاده می‌شود. ماتریس ضرایب همبستگی

جدول ۳: ماتریس ضرایب همبستگی پیرسون بین متغیرهای تحقیق

Correlation Probability	ACOST	ACCR	DUM	SIZE	LEV	ROA
	1.0000					
ACOST	1.0000					
DUM	0.0495	1.0000				
ACCR	-0.0018	0.0128	1.0000			
SIZE	0.1212	-0.0247	-0.0137	1.0000		
LEV	0.0318	-0.0289	0.0113	-0.0473	1.0000	
ROA	0.0980	-0.0650	-0.0692	-0.1988	-0.0407	1.0000

جدول ۴: نتایج آزمون پایایی

p-value	W-Statistic	متغیر
0.0000	-33.5646	ACOST چسبندگی هزینه ها
0.0000	-9.55427	DUM حاکمیت شرکتی
0.0000	-43.1706	ACCR اقلام تعهدی شرکت
0.0000	-21.6140	SIZE اندازه شرکت
0.0000	-20.3058	LEV اهرم مالی
0.0000	-30.9419	ROA بازده دارایی ها

جدول ۵: آزمون چاو (F لیمر) و آزمون هاسمن

فرضیات	آماره چاو (F لیمر)	احتمال	p-value	نتیجه	آماره هاسمن	احتمال	p-value	نتیجه
فرضیه 1	0.8103	0.9352	$P \geq 0.05$	داده های تلفیقی	-	-	-	-
فرضیه 2	0.8341	0.9044	$P \geq 0.05$	داده های تلفیقی	-	-	-	-

بزرگتر از 0.05 می باشد نیازی به انجام آزمون هاسمن نمی باشد.

۳-۳-۱ بررسی ناهمسانی واریانس

در تمامی فرضیات با توجه به اینکه آماره این آزمون ها در سطح 5 درصد معنادار است، بنابراین فرض همسانی واریانس رد شده و ناهمسانی واریانس جملات اخلاص پذیرفته می شود.

$$Var(U_i) = \delta^2 I$$

این موضوع از نقض فرض

ناشی می گردد. چنین مشکلی در رگرسیون سبب خواهد شد که نتایج OLS دیگر کاراترین نباشد. برای رفع مشکل مزبور از روش کمترین مجذورات تعمیم یافته استفاده می گردد.

۳-۴ تجزیه و تحلیل فرضیه ها

۳-۴-۱ فرضیه اول: بین حاکمیت شرکتی و چسبندگی هزینه ها رابطه معناداری وجود دارد.

با توجه به نتایج آزمون IPS ایم و پسران و شین (جدول ۴)، از آنجا که مقدار p-value برای تمامی متغیرها کمتر از 0.05 است، در نتیجه این متغیرهای پژوهش در طی دوره پژوهش در سطح پایا بوده اند. در نتیجه نتایج آزمون IPS نشان می دهد که، میانگین و واریانس متغیرها در طول زمان و کوواریانس متغیرها بین سالها مختلف ثابت بوده است. در نتیجه استفاده از این متغیرها در مدل باعث بوجود آمدن رگرسیون کاذب نمی شود.

۳-۳-۲ آزمون چاو (F لیمر) و آزمون هاسمن

در تمامی فرضیات با توجه به اینکه مقدار p-value به دست آمده از آزمون F لیمر بزرگتر از 0.05 می باشد، فرض صفر تایید شده ($p\text{-value} \geq 0.05$) و روش داده های تلفیقی پذیرفته می شود. همچنین با توجه به مقدار p-value به دست آمده از آزمون F لیمر که

جدول ۶: نتایج آزمون ناهمسانی وایت

فرضیات	شرح	مقدار آماره	احتمال	P-VALE	نتیجه	روش رگرسیونی
فرضیه 1	F-statistic	2.365036	0.0000	$P < 0.05$	ناهمسانی واریانس	استفاده از GLS
	Obs*R-squared	30.20565	0.0000			
فرضیه 2	F-statistic	1.936093	0.0000	$P < 0.05$	ناهمسانی واریانس	استفاده از GLS
	Obs*R-squared	26.75958	0.0000			

جدول ۷: نتایج تجزیه و تحلیل داده ها جهت آزمون فرضیه اول

متغیر وابسته - چسبندگی هزینه ها (ACOST)					
متغیر	ضریب	انحراف استاندارد	آماره t	p-value	
C	ضریب ثابت	-0.21591	0.01867	-11.5620	0.0000
DUM	حاکمیت شرکتی	0.01966	0.00404	4.8558	0.0000
SIZE	اندازه شرکت	0.06154	0.00393	15.6625	0.0000
LEV	اهرم مالی	-0.02713	0.01213	-2.2360	0.0256
ROA	بازده داراییها	0.36950	0.05082	7.2695	0.0000
	آماره دوربین واتسون	2.38681	F-statistic	1.9075	
	Adjusted R-squared	0.217264	Prob (F-statistic)	0.0000	

جدول ۸: نتایج تجزیه و تحلیل داده‌ها جهت آزمون فرضیه دوم

متغیر وابسته - چسبندگی هزینه‌ها (ACOST)					
متغیر	ضریب	انحراف استاندارد	آماره t	p-value	
C	ضریب ثابت	0.02022	-10.3454	0.0000	
ACCR	اقلام تعهدی	0.05001	7.45273	0.0000	
SIZE	اندازه شرکت	0.00378	16.3778	0.0000	
LEV	اهرم مالی	-0.02943	-2.3659	0.0182	
ROA	بازده داراییها	0.0084	0.3629	0.7168	
	آماره دوربین واتسون	2.3924	F-statistic	1.9019	
	Adjusted R-squared	0.2315	Prob (F-statistic)	0.000	

از آن است که مدل در سطح اطمینان 95 درصد معنادار می‌باشد. ضریب تعیین تعدیل شده R² برابر 0.216622 بوده و بیانگر این مطلب است که تقریباً ۳٪ از تغییرات متغیر وابسته با متغیرهای مستقل مدل قابل تبیین است. همچنین آماره دوربین واتسون به مقدار 2.392403 نشان دهنده عدم خود همبستگی بین متغیرها می‌باشد. همچنین ضریب متغیر ارقام تعهدی اختیاری برابر با 0.372713 و عدد معناداری (Prob) آن 0.0000 می‌باشد. با توجه به آماره t و p-Value این متغیر، نتایج نشانگر معنی داری این ضریب در سطح خطای 5 درصد می‌باشد. این یافته‌ها نشان می‌دهد که بین ارقام تعهدی اختیاری و چسبندگی هزینه‌ها رابطه معناداری وجود دارد.

۹- نتیجه گیری و پیشنهادات

پژوهش حاضر به بررسی رابطه بین مولفه‌های حاکمیت شرکتی و ارقام تعهدی اختیاری با چسبندگی هزینه‌های عملیاتی پرداخته است در واقع در این تحقیق ما به دنبال بررسی دو موضوع مرتبط با چسبندگی هزینه‌ها هستیم اول اینکه چه ارتباطی بین حاکمیت شرکتی و چسبندگی هزینه‌های عملیاتی و تحقیق و توسعه وجود دارد؟ و دوم اینکه چه رابطه ای بین ارقام تعهدی اختیاری و چسبندگی هزینه‌های عملیاتی وجود دارد؟ نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌ها و آزمون فرضیه‌ها نشان داد که بین امتیاز

با توجه به نتایج حاصل از آزمون مدل رگرسیون به شرح جدول فوق، مشاهده می‌شود که مقدار P-Value مربوط به آماره F که بیانگر معنی دار بودن کل رگرسیون است، برابر 0.000 بوده و حاکی از آن است که مدل در سطح اطمینان 95 درصد معنادار می‌باشد. ضریب تعیین تعدیل شده R² برابر 0.217264 بوده و بیانگر این مطلب است که تقریباً 22٪ از تغییرات متغیر وابسته با متغیرهای مستقل مدل قابل تبیین است. همچنین آماره دوربین واتسون 2.386812 می‌باشد، با توجه به اینکه مقدار بین 1.5 تا 2.5 قرار دارد، نشان دهنده عدم خود همبستگی بین متغیرها می‌باشد.

همچنین ضریب متغیر حاکمیت شرکتی برابر با 0.019663 و عدد معناداری (Prob) آن 0.0000 می‌باشد. با توجه به آماره t و p-Value این متغیر، نتایج نشانگر معنی داری این ضریب در سطح خطای 5 درصد می‌باشد. این یافته‌ها نشان می‌دهد که بین حاکمیت شرکتی و چسبندگی هزینه‌ها رابطه معناداری وجود دارد.

۸-۴-۲ فرضیه دوم: بین ارقام تعهدی اختیاری و چسبندگی هزینه‌های عمومی اداری رابطه معناداری وجود دارد.

با توجه به نتایج حاصل از آزمون مدل رگرسیون به شرح جدول فوق، مشاهده می‌شود که مقدار P-Value مربوط به آماره F (prob (F-statistic)) که بیانگر معنی دار بودن کل رگرسیون است، برابر 0.000 بوده و حاکی

Khaleqi moqadam, H. & karami, F., (1387), "Earning Expectation Based on Exchangability and Elasticity of Expensis". Accounting studies. No: 23, P: 19-41.

Saleki, A., (1388), "The Relationship between Corporate Governance and Information Asymmetric in companies listed on Tehran stock exchange."

Kordestani, G. & mortzazawi, M., (1391), "The Impact of Managers Rational Decision on Expensis Elasticity". Accounting & auditing review.No:67, p: 9-73.

Namazi, M. & Dawanipour, E., (1389), "an empirical study of expensis elasticity behavior in companies listed on Tehran stock exchange." Accounting & auditing review.No:62.

Arcay & Vazquez., Jackson, G., 2013. Comparative and International corporate governance. The Academy of Management Annals 4 (1), 485-556.

Banker, R., Kama, I. and Weiss, D. (2012). Do Investors Comprehend Available Information on Cost Behavior? Working paper, Eberhardt School of Business, University of the Pacific, Stockton, United States.

Banker, R. and Byzalov, D. (2013). Asymmetric Cost Behavior. Working Paper, <http://ssrn.com/abstract=2312779>

Banker, R., Byzalov, D. and Chen, L. (2013a). Employment Protection Legislation, Adjustment Costs and Cross-Country Differences in Asymmetric Cost Behavior. Journal of Accounting and Economics, Vol. 55 (1), pp. 111-127.

Banker, R., Byzalov, D., Ciftci, M. and Mashruwala, R. (2013b). The Moderating Effect of Prior Sales Changes on Asymmetric Cost Behavior. Working paper, <http://ssrn.com/abstract=902546>

Banker, R., Basu, S., Byzalov, D. and Chen, J. (2014). The Confounding Effect of Cost Stickiness in Conservatism Research, Working paper, Fox School of Business, Temple University, Philadelphia, PA, United States.

Chen, M. E., D. Cram, and K. Nelson, 2010. Accruals and the Prediction of Future Cash Flows. The Accounting Review 76 (January): 27-58.

Gerald J. Lobo, 2001. Supporting Analysis for 'Manufacturing Strategy: New Challenges, New

Grabvsky and Muller, J., Zingales, L., 2015. Innovation and Institutional Ownership, NBER Working Paper 14769.

Haman, B., Hall, S.G., 2008. Foreign direct investment in R&D and exchange rate uncertainty. Open Economies Review 20 (2), 207-223.

مولفه‌های حاکمیت شرکتی مورد نظر و مدیریت سود با چسبندگی هزینه‌های عملیاتی رابطه‌ی معنی‌داری وجود دارد. یعنی می‌توان گفت شرکت‌های دارای مدیریت سود بیشتر از چسبندگی هزینه‌های عملیاتی بیشتری برخوردارند. همچنین شرکت‌هایی که بخش عمده سهام آنها در اختیار مالکیت‌های حقیقی است و یا تعداد اعضای هیات مدیره آنها بیشتر است از چسبندگی هزینه‌های عملیاتی بیشتری برخوردار هستند. یافته‌های این پژوهش به طور خلاصه با نتایج پژوهش‌های انجام شده توسط کالجا و دیگران^{۱۶} (۲۰۰۶)، اسلیوان^{۱۷} (۲۰۰۳)، سابرامانیام و ویدنمایر^{۱۸} (۲۰۰۳) و بالاکریشان و دیگران^{۱۹} (۲۰۱۱)، به لحاظ تایید برقراری ارتباط میان چسبندگی هزینه‌های عملیاتی با مولفه‌های حاکمیت شرکتی مطابقت دارد. همچنین نتایج این پژوهش با نتایج تحقیق ژو و هانگ (۲۰۱۵) به لحاظ وجود ارتباط معناداری بین حاکمیت شرکتی و مدیریت سود با چسبندگی هزینه‌ها مطابقت دارد. همچنین با نتایج تحقیق یاسوتا و کاجیوارا^{۲۰} (۲۰۱۱) به لحاظ تایید برقراری ارتباط میان چسبندگی هزینه‌های عملیاتی با اقلام تعهدی اختیاری مطابقت دارد.

منابع

Aflatoni, A., (1385) "investigating of income smooting incentive in companies listed in Tehran stock exchange." Accounting And Auditing Rewieve, No: 44, p: 55-70.

Poezamani, z. & bakhtiari. (1391), do macroe economic factors effect the operational expensis elasticity? Master dissertation, Azad University.

Porzamani, z & iawashm, S. (1391), "Relationship between Expensis Elasticity and Conditional and Unconditional Conservatism". Master dissertation, Azad University.

Azita, j. & sarabi, A., (1392), "the elasticity of administration and sale expensis related to managerial decision and price bobble." Master dissertation, Azad University.

- Kin Lo, B., Kosnik, R., Turk, T., (2008). Effects of board and ownership structure on corporate strategy. *Academy of Management Journal* 34, 205–214.
- Kin Lo, V.L., and T.L. Stober. (2007). Predictive Ability as a Criterion for the Evaluation of Accounting Data. *The Accounting Review* (October): 624-52
- Yasukata, K & Kajiwara, T (2011)."Are Sticky Costs the Result of Deliberate Decision of Manager"?, available at <http://ssrn.com>.
- Tseng. M.E, Cram D.P, Nelson K.K. Accruals and the Prediction of Future Cash Flows, *Finance India* 2012; Vol. 16, 2: 627-55.
- Tsipouridou & Spathis, R., Howitt, P., 2014. Competition and innovation: an inverted U relationship. *Quarterly Journal of Economics* 120, 701–728.
- Weiland, both, J., 2014. Formal and real authority in organizations. *Journal of Political Economy* 105 (1), 1–29.
- Zhyrapvrn, M. E., D. Cram, and K. Nelson (2012)," Accruals and the Prediction of Future Cash Flows", *The Accounting Review* 76 (January): 27-58.
- He,D & Teruya,J & Shimizu,T (2010). Sticky Selling, General and Administrative Cost behaviour and its change in Japan. *Journal of Business Research*.

یادداشت‌ها

- ¹ *White & Sondehi & Fried*
- ² *Algifri*
- ³ *Solomon & Solomom, 2004*
- ⁴ *Bushman & Smith*
- ⁵ *Shlifer & Vishny*
- ⁶ *Chen, et al.*
- ⁷ *Lorsch & Maclever*
- ⁸ *Lipe*
- ⁹ *Stulz*
- ¹⁰ *Andeson, et al.*
- ¹¹ *Rubin*
- ¹² *Cueto*
- ¹³ *Goodstein, et al.*
- ¹⁴ *The modified Jones model*
- ¹⁵ *Jarque - Bera*
- ¹⁶ *Calleja, et al.*
- ¹⁷ *Slivan*
- ¹⁸ *Sabramaniyam & Widenmayeir*
- ¹⁹ *Balacrishan, et al.*
- ²⁰ *Kajiwara & Yasukata*